המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום א', פ' נח כ"ה תשרי תשמ"ח (18 באוקטובר 87)
דף היומי: בבלי — בבא בתרא קנ"ה; ירושלמי — קדושין ל"ד

שנה ל"ט גליון 10917
60 אג"ח כ' מע"מ

בשיחות שולץ־שמיר הוברר:

ארה"ב מתנגדת לביטול מעמד הפליטים ליוצאים מבריה"מ

הגירת יהודי בריה"מ — במוקד שיחות שולץ בישראל ★ שר החוץ האמריקני מציע שוב "מיכר הבנה" בענין ועידה בינלאומית ★ "קפץ" אתמול ביקור בסעודיה ויגיע מחר למצרים

גורמים של יהודי בריה"מ שימשו כנושא עיקרי בשיחות שניהל שר החוץ האמריקאי שולץ ביום שישי עם מנהיגי ישראל — מסר בירושלים דובר משרד החוץ האמריקאי, צ'ארלס רדמן.

משרד החוץ הישראלי מסר, כי גם נידונה האפשרות של טיסות ישירות בין מוסקבה וישראל, כדי להקל על עליית יהודי בריה"מ.

אולם הדובר ציין, כי שולץ עמד על הצורך להניח למהגרים היהודים חופש בחירה לבחי יעדם הסופי.

שמיר ביקש מספר פעמים, ללא הצלחה, מארה"ב לא להעניק עוד למהגרים יהודים מבריה"מ מעמד של פליטים פוליטיים. הוא נימק זאת באומרו כי יהודים בעלי דרכון ישראלי, אינם פליטים פוליטיים. מעמד של פליט מאפשר הגירה אוטומטית לארה"ב, מחוץ למיכסות ההגירה האמריקאיות.

שולץ חזר ארצה לאחר ביקור־בזק בסעודיה

שר החוץ האמריקאי חזר אמש לישראל אחרי ביקור־בזק בסעודיה, כדי להמשיך בשיחותיו בירושלים.

שולץ חזר 11 שעות בלבד לאחר שעזב בדרכו לג'דה. הוא נפגש אמש עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, ושר החוץ, שמעון פרס, לסיבוב שיחות שני.

שולץ שוחח יותר משעתיים עם פהאד מלך סעודיה, בעיקר על המצב במפרץ ועל ההגנה על השיט במים הבינלאומיים, מסר מקור סעודי.

בשיחה השתתפו שר החוץ הסעודי, סעוד אל־פייסל ושר הנפט הסעודי, הישאם נאזר.

מחר, אמור שולץ לבקר במצרים, לאחר מכן יטוס ללונדון לפגישה עם חוסיין מלך ירדן.

הדובר של אש"ף אמר ביום ששי בטוניס, כי מנהיגים פלסטינים

המשך בעמוד אחרון

מאיר שמחה ברוורמן ירושלים — רח' גשר החיים
טובה שולמן בני ברק — ירושלים
מאורשים
בס"ד, מוצאי שמח"ת תשמ"ח

בהתאם להחלטת הנהלת החינוך העצמאי

הוקם ועד נאמנים שיפעל לביצורו והרחבתו של החינוך העצמאי בארץ

הועד החדש, המורכב מאישי מעש נודעים, התכנס לישיבתו הראשונה ודן בתכניות פעולה נרחבות

מאת סופרנו

תכניות פעולה מקיפות להרחבת והגדלת מסגרתו של החינוך העצמאי ברחבי הארץ, והדרכים לקליטת אלפי תלמידים נוספים במערכת בשנים הקרובות, עמדו במרכז הדיונים של ישיבת ועד הנאמנים החדש שהוקם לאחרונה, בעקבות החלטת הנהלת החינוך העצמאי, בראשות מרן הגרא"מ שך, בקביעת האדמו"ר מסלונים והגאון רבי פנחס מנחם אלתר במטרה להביא לתנופה מחודשת בעבודת הקודש למען התעצמות החינוך התורתי.

על חברי ועד הנאמנים, נמנים נדיבים ואישי מעש נודעים אשר נענו לפנייה והביעו נכונותם לתרום מכוחם ומזמנם לביצור חומת החינוך העצמאי, וביניהם אישים דגולים, כמו, הר"ר אליהו רייכמן, הר"ר חיים אלתר רוס, הר"ר השל רייזמן, הרב אליהו רפול, הר"ר אשר שיינקופ, הר"ר מאיר שכטר, והר"ר יעקב קיל.

בישיבה הראשונה, שהתכנסה בימים אלה במשרדו של הר"ר אליהו רייכמן בירושלים, השתתפו, מנכ"ל החינוך העצמאי הגאון ר' שרגא גרוסברד, המשנה למנכ"ל הרב שמואל ויינברג, סגן המנכ"ל הרב אברהם יוסף לייזרזון, הרב אהרון שטיינהויז והר' אברהם וילהלם.

בראשית הישיבה מסרו ראשי החינוך העצמאי סקירה מפורטת על מצבו הנוכחי של החינוך העצמאי השגיו ובעיותיו והאתגרים הכבירים הניצבים בפניו והמחייבים היחלצות והירתמות מלוכדת של הציבור היהודי בארץ ובעולם.

בתום דיון ממושך וממצה, החליט ועד הנאמנים על שורה של צעדים מעשיים, ובהם הכנת תכנית אב להרחבת רשת בתי ספר וגני ילדים בשנים הבאות, הכשרת ושיפוץ מבנים קיימים שיענו על הצרכים המורכבים, כן סוכם על תכנית נרחבת של אימוץ בתי ספר, בתיאום ובשיתוף פעולה עם ועד הנאמנים החדש שהוקם בד בבד גם בארצות הברית, בהרכב נכבדי צבור אנשי שם ביהדות החרדית באמריקה.

התמוטטות בוול סטריט: המניות ירדו 100 נקודות

מדד דאו ג'ונס ירד ב־15% בשבועיים

ניו יורק — הבורסה הניו יורקית בוול סטריט רשמה שיא חדש, כאשר ביום שישי התמוטטו שערי המניות וירדו 100 נקודות, תוך מכירות בהלה שלא זכורות מזה שנים רבות.

משקיעים זרקו לשוק 338 מיליון מניות מכל הסוגים בבורסה הניו יורקית והורידו את מדד דאו ג'ונס 108.36 נקודות ל־2,246.73. בסך הכל ירד המדד בשבועיים האחרונים 390 נקודות, 15 אחוז.

ההידרדרות השפיעה על שוקי ההון האחרים, על שוק איגרות החוב ועל הדולר.

אולם הבודקים ציינו כי הירידה היתה רק שליש מגודל הירידה בהתמוטטות הגדולה של הבורסה הניו יורקית ב־1929, אשר בעקבותיה החל המשבר הכלכלי הגדול בארה"ב.

כלכלנים אמרו, כי העובדה שהריבית במשק האמריקני הגיעה לרמה של שתי ספרות, מונעת התאוששות מהירה של שוק המניות.

הסוחרים ייחסו את ההתמוטטות בשוק המניות לירידות של איגרות החוב, שהעלו את התשואה של איגרות החוב הממשלתיות מעל 10 אחוז במהלך השבוע, בפעם הראשונה מזה שנתיים.

נוכח ההתמוטטות בוול סטריט נרשמו עליות במחירי הזהב. בניו יורק ביצעו עסקות בשער של 471.60 דולר לאונקיה, עליה של 8.70 דולר לעומת היום הקודם.

מזג אויר סוער באירופה

לונדון — בריטניה התאוששה אתמול מסערה הקשה ביותר שפקדה אותה זה 300 שנה.

ברחבי לונדון ובאזורים אחרים בדרום אנגליה, נעקרו עצים כאילו היו גפרורים, בסערה שנשבה ביום שישי במהירות של 160 קמ"ש.

תחזית מזג האויר

ממטרים לפרקים. הגשם ייפסק מחר.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 14 עד 22, צפת 13 עד 22, חיפה 21 עד 27, טבריה 21 עד 28, שומרון 16 עד 24, תל אביב 21 עד 27, באר שבע 19 עד 27.

בראשות גדולי תורה וראשי ישיבות:

חתני "כתר תורה" ו"נזר הוראה" הוכתרו אמש במעמד מרהיב

הרה"ג ר' חיים אקרמן והרה"ג ר' מאיר סירוטה, זכו במילגות מטעם קרן אברהם הכהן, בהתאם להחלטת חברי נשיאות הקרן

מרכז בימת הנשיאות. (צילום: אליהו הראתי)

— מאת סופר המודיע —

הכתרת חתני "כתר תורה" ו"נזר הוראה", מטעם קרן אברהם הכהן, נערכה אמש במעמד מרהיב ומפואר, בראשות גדולי תורה, ראשי ישיבות, רבנים, מורי צדק, אישי ציבור ומאות בני תורה באולם "מלכי ישראל" בירושלים.

בהתאם להחלטת חברי נשיאות הקרן הוכתר הרה"ג ר' חיים אקרמן, תלמיד ישיבת גרודנא־אשדוד, כולל "בית ראובן" ירושלים וכעת בישיבת "היכל התורה" פרשבורג־ירושלים ב"כתר תורה" והרה"ג ר' מאיר סירוטה, תלמיד ישיבת "עץ חיים" ירושלים וישיבת "אהל יעקב" — בני ברק וכעת בכולל "ישועות יוסף" ירושלים ב"נזר הוראה".

את המעמד פיארו בנוכחותם חברי נשיאות הקרן הגאון רבי נסים קרליץ והגאון רבי יצחק יעקב וייס. והוקראו ברכותיהם של מרן הגאון רבי אליעזר מנחם מן שך והגאון רבי שמואל וואזנר, חברי הנשיאות.

ליד שולחן הנשיאות נראתה שורה ארוכה של אלופי ההוראה מכל החוגים, אשר הדגישו את הוקרתם המיוחדת לקרן, המעודדת ומטפחת עתודה של ראשי ישיבות, מרביצי תורה ופוסקי הוראה. את הוקרתם זו ביטאו בעצם השתתפותם המרשימה והנרחבת במעמד הגדול.

ברכות נרגשות והדברים לכבוד המעמד השמיעו הגר"צ קושל־

המשך בעמוד אחרון

מרכז החינוך העצמאי בא"י

נטפי ניחומים

מוגשים בזה בלב כואב ודואב למכובדנו וידידנו עוז האי גברא רבה, הגאון המפורסם הנודע לשו"ת, מראשי הנהלת מרכז החינוך העצמאי עשרות בשנים, נצר לגזע אראלים ותרשישים

מהר"ר **פנחס מנחם אלתר** שליט"א

ראש ישיבת שפת אמת, חבר מועצת גדולי התורה
יו"ר המרכז הארצי של אגודת ישראל

והמשפחה הרוממה והמיוחסת

באבלם הכבד וביגונם המר על פטירתו המזעזעת של בנם־יקירם, האברך המופלא בתורה וחסידות, ארז צעיר ורב פארות שנועד לגדולות, הרב הגאון בנש"ק

רבי **יהודא אריה** זכרו לברכה לחיי עד

שנגדע באיבו ובמיטב שנותיו בעצם פריחתו הרוחנית

המנחם ציון וירושלים ינחמם ויחזקם, יחבוש כאבם וירפא שברון לבם ולא יוסיפו לדאבה עוד

ההנהלה

כוללי האברכים גור — ירושלים
רח' רלב"ח — רמות

מי יתן לנו תמורתו

יחד עם כל בית ישראל אנו מתאבלים מרה על הסתלקותו ללא עת של ראש הכוללים האברך הגדול בתורה ורך בשנים, פאר מוסדותינו מקים עולה של תורה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה אהוב ויקר רוח שהקדיש כל כוחו לבנין תורה וחסידות

הגה"ח רבי **יהודה אריה אלתר** זצ"ל

מייסד ומטפח הכוללים עד יומו האחרון

בנו של מכובדנו הדגול והנעלה מורנו

הגאון רבי **פנחס מנחם אלתר** שליט"א
ראש ישיבת שפת אמת וחבר מועצת גדולי התורה

וחתן הגאון רבי **מנשה קליין** שליט"א
אבד"ק אונגוור ומחבר "משנה הלכות"

המקום ינחם את המשפחה האבלה בתוך שאר אבילי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד
בהמשכת שרשרת פעולותיו ומפעליו הקדושים נמצא ניחומים

תלמידי הכוללים — ההנהלה — אברהם בוך

משמרת מחאה של ראשי הציבור הדתי הפגינה בליל שבת בירושלים

הבוקר אמור להפתח המשפט נגד "בית אגרון" ו"אורנע" לפי בקשת העירייה

מאת סופר "המודיע"

משמרת מחאה של כ־70 איש, שכללה רבני שכונות ונציגי ציבור בראשותו של הה"ב הרב מנחם פרוש, יו"ר אגודת ישראל בירושלים, הפגינה בליל שבת מול בית אגרון אשר החל שוב בהקרנת סרטים בשבתות.

נמסר כי בזוה"מ סוכות ביקשו נציגי אגודת ישראל בירושלים מראשי המשטרה, רשיון לארגן הפגנה בליל שבת זאת בעקבות חידוש הקרנת הסרטים. אולם מפקדי המשטרה ביקשו להמנע מקיום ההפגנה, בנימוק שלשוטרי משטרת ירושלים הופרה שמחת החג עקב ההתפרעויות של הערבים במזרח ירושלים.

ביום שישי התקיימה התייעצות של ראשי ונציגי אגודת ישראל ובה הוחלט לקיים משמרת מחאה של ראשי הציבור, כדי להביע את מחאתם של רבבות שומרי השבת בירושלים, הכואבים את חילול השבת והנסיונות של פעילי תנועות השמאל לפתוח אולמות בתי קולנוע בעיר.

בשעה 9 בערב התרכזו ראשי הציבור הדתי במרכז העיר וצעדו לעבר בית אגרון. כאשר אל יד"ר

המשך בעמוד אחרון

חנות למכירה
ברח' ר' עקיבא ב"ב
47 מ"ר
תיווך "אור סל"
03-797413

בקשו רחמים עבור
חיים ישעיה בן גאולה
(הרה"ג ר' ישעיה עסיה הי"ו)
הזקוק לרחמים מרובים

פנינה בע"מ
שמלות
מכירת חיסול כללית
לשבוע ימים בלבד
כל הקודם זוכה
החשמונאים 5 בני ברק
פתוח מ־9.00-15.00

חברה קדישא גחש"א
ת"א יפו והמחוז
אנו משתתפים בצערו הגדול של ידידנו היקר והנכבד
כש"ת הר"ר **רפאל לוי** הי"ו ומשפחתו
חבר ההנהלה
בפטירת אביו הדגול והיקר
הה"ד ר' **ישעיהו פריץ לוי** ז"ל
בהמשך פעולותיכם למען הכלל והפרט תנוחמו
ולא תוסיפו לדאבה עוד
היו"ר וסגנו — ההנהלה והמועצה
המזכ"ל וסגנו — וחבר העובדים

כולל אברכים דחסידי גור — חיפה
רח' חרמון 3 טלפון 643419
כוס תנחומים
להר' **יהודה אריה קוט** הי"ו
ממייסדי הכולל
לפטירת רעייתו החשובה מרת **מחלה** ע"ה
המקום ינחמו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
הנהלת הכולל והאברכים

ישיבה לצעירים דחסידי בעלזא "צור יעקב"
קרית טלדסטון ירושלים תובב"א
הננו בזה להזמין באופן מיוחד את בני משפחת הגאון הצדיק
הרב **אברהם יעקב הלוי הורוביץ** זצלה"ה
אב"ד ור"מ פראביזנא ותלמידיו החשובים שיחיו
לחגיגת הנחת אבן הפינה
לישיבה שתוקם על שמו
הנחת אבן הפינה תתקיים אי"ה **היום, יום ראשון**
כ"ה תשרי בקרית טלדסטון בשעה 3 אחה"צ
נא לראות הזמנה זו כאישית עקב חוסר כתובות
ביקרא דאורייתא
הנהלת הישיבה

קוממיות ת"ו
תחבורה לסעודה לגמרה של מצוה במוצאי שביעית שהנהיג
מרן הגאב"ד זצוק"ל
תצא **היום, יום א'** בשעה 6.00
מירושלים ת"ו ממשרד הופמן רח' יונה ותעבור דרך מלון המרכז רח' פינס
מבני־ברק ת"ו בשעה 6.00 מגן ורשא ותעבור דרך רח' חזון איש ליד בנק פא"י ותעצור גם במלון ויזניץ.
בברכת שבת הארץ

איזה יופי! איזה יופי!
"איזה יופי"
צמר, סריגה וסריגים
רח' קהלות יעקב (הכרמל) 37 בני־ברק
(מרכז בעלי מלאכה)
החנות שחיכיתם לה!
הננו שמחים להודיעכם כי נפתח מרכז גדול לצמר, סריגה וסריגים, כל סוגי הצמר החדישים ביותר, דוגמאות מרהיבות,
הוראות במקום חינם
מחלקה מיוחדת להדרכת נערות בסריגה
בואי וסרגי לעצמך דגם מיוחד ומקורי בחצי המחיר
כמו"כ מבחר של סריגים אקסלוסיבים ומיוחדים
פתוח בימים א'-ה' 1.00-10.00 4.30-7.30
בימים ב'-ד' מועדון סריגה עד 10.00 בלילה.
שי לכל קונה
להתראות
איזה יופי! איזה יופי!

בס"ד
עמותת "קהילת אשכנז" הרנוף
הזמנה
הננו שמחים להזמין את חברי ומתפללי בית הכנסת והציבור הרחב להשתתף
בטקס פתיחה והנצחה
של בית הכנסת לזכרו של
הרב **שלמה** (בן ר' חיים) **רינגר** זצ"ל
אשר יתקיים אי"ה היום, כ"ה תשרי תשמ"ח (18 אוקטובר 87)
בבית הכנסת ברח' חכם שמעון אגסי 8, הר נוף ירושלים
בעקבות יום השנה לפטירתו. תפילת מעריב בשעה 7.00 בדיוק
הציבור הרחב ומוקירי זכרו מתבקשים לכבד את המעמד בהשתתפותם
בכבוד רב
הגבאים — משפחות: רינגר, שטרנגר, וולפסון

התאפשרה קליטתם של מספר תלמידים נוספים למכינה א' בת"ת חסידי (אידיש) ברמות
לפרטים 02-865010 בשעות לפנה"צ

לת"ת בירושלים
דרוש מיידי
מלמד
לכיתת מכינה
התחלת קריאה
תנאים מצויינים
רק בעלי נסיון יפנו לטלפון 02-818776 בשעות אחה"צ והערב

שיבוץ יהלומים
וקורס ללימוד המקצוע
טל. 03-5740291

לכולל חשוב בבני ברק ליום שלם מתקבלים
אברכים רציניים בלבד
תוכנית לימודים, הספק וחזרות
03-772395

היום!
בשעה 3.00 תתקיים אי"ה בקרית טלז־סטון
חגיגת הנחת אבן הפינה
לבניני ישיבה הק' לצעירים דחסידי בעלזא
במעמד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תחבורה: ★ **ירושלים:** ישיבת בעלזא רח' אגריפס בשעה 2.30 אחה"צ ★ בקרית בעלזא רח' דברי חיים 2.30 אחה"צ ★ ביהמ"ד חסידי בעלזא רח' שולל בשעה 2.30.
בני־ברק: ביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' אדמו"ר מבעלזא 5 בשעה 1.30 בצהרים ותעבור דרך ביהמ"ד רח' בן יעקב.
אשדוד: מבניני המוסדות רח' חטיבת הנגב בשעה 1.30 בצהריים ★ **תל אביב:** מבניני המוסדות רח' אחד העם בשעה 1.30 בצהרים

ברוב עם הדרת מלך — מקומות מיוחדים לגברות

مكان الأصل

הד היום

רוח חדשה מנשבת במוסקבה?

מ/ת. בברית המועצות מתרחשים עתה דברים שקשה היה להעלותם על הדעת לפני כמה שנים. שחרורם של כמה מאסירי ציון הבולטים, אינו אלא אחד מן הסימנים הבולטים של רוח חדשה זו, רוח שעליה מצביעים גורבאצ'וב. יש גם סימנים שונים של שיפורים ביחסים שבין ישראל לברית המועצות, משלחת סובייטית שהגיעה לכאן לפני חודשים אחדים לבדוק את נכסי הכנסיה הרוסית, החליטה להאריך את מועד שהייתה כאן, צפוי גם מבקר הקרוב בתחילה של מבקרי אינטורסט, כשלב מוקדם יותר לביקור תיירים ישראלים, אין להתעלם בהצעות לפגישות שיצאו ממוסקבה בעניין זה, צריך רק להזכיר, שגם לפני בואה של משלחת הסובייטית לישראל, הדי הפגישות במוסקבה דובר להצעה, שהמצב הקיים הוא לא נורמלי, ולכן היא מנסה להביא לשינוי בשלבים, ולא רק כדי לבחון את התגובה הישראלית.

מצד אחד מצביעה המשלחת הרוסית באו"ם בעד גירוש ישראל מן הכנצרת לפי הצעה של מדינות ערביות, ומצד שני, היא מנסה צעדים קדימה, למצוא הדרך כיצד להשתלב בתהליך השלום. בפוליטיקה אין כל מקום להפתעות ולא נופתע אם ביום מן הימים הבאים יבוא בעקבות צעדים אלה, חידוש היחסים הדיפלומטים. כספק אם הסובייטים מקבלים את הדעה, דעה שעליה עומד גם שר החוץ מר שמעון פרס, שקודם לחידוש היחסים דרושה ריבודה בשאלה זכות ההגירה של יהודים מברית המועצות.

שחרורה של אידה נודל ומתן הרשות לעלות לארץ ישראל, אין לראותו כחלק מאותם צעדים שנועדו לפייס את ישראל, יש סימנים המעידים, כי שחרורה זה בא כתוצאה ממאבק בינלאומי על זכויות האדם, מאבק שבו אישים אמריקאים בולטים, לגורבאצ'וב משתלם לעשות מחווה בזאת לממשל האמריקאי. אידה נודל עצמה [illegible] מאוד מקבלת הפנים שערכו לה ראשי מדינת ישראל, מצאה לנכון, להתקשר [illegible] [illegible] לא להשיא [illegible] על מה [illegible]. [illegible] בישראל אין בה כדי לכבות על [illegible] [illegible] האמריקאי [illegible] את [illegible], ולא חלק מן המאבקים שבין [illegible] [illegible] את היחסים בין שתי המעצמות הגדולות. [illegible] [illegible] עם השליטים הסובייטים לא [illegible] [illegible].

אכנם. בשנה האחרונה גדל מאוד מספר היהודים היוצאים מברית המועצות. אולם משקיפים במוסקבה מציינים שמספר זה אינו עולה על מספר הגרמנים שניתן להם לצאת לגרמניה. לכן זה יהיה מוקדם לומר, שהמאבק היהודי השיג את הנצחון. יש חשש, שהמאבק הבינלאומי עשוי להיחלש עם יציאתם של כמה מבין "אסירי ציון" הבולטים שהפכו לסמל. מה צפוי לאותם רבבות יהודים שמבקשים לצאת? לדברי השלטונות הסובייטיים יש בידיהם רק שנים עשר אלף בקשות לעליה, ולדברי השלטונות הישראליים מספרם מגיע לארבע מאות אלף וקשה לקבוע איזה מספר נכון.

המאבק למען יהודי ברית המועצות, לא צריך להגביל את עצמו למען של רשות העליה, חלק גדול מן היוצאים מבדיקים את אחת מארצות המערב, על אלה מרחפת סכנת התבוללות לא פחות חמורה מזו שמאיימת עליהם בברית המועצות. צריך לנהל מאבק עקבי על זכותם של יהודים בברית המועצות לקיים אורח חיים יהודי ללמוד תורה ולפתח חיים דתיים, אלה הנשארים שם וכאלם לכך. ויש סימנים ברורים שנושבת רוח חדשה בין יהודי רוסיה אשר נותקו בזרוע זה עשרות בשנים מן היהדות. אין בכך לוותר על זכותו של כל יהודי לעלות לארץ ישראל. אבל צריך לזכור, כי הרוב של היהודים בברית המועצות ימשיך להישאר שם עוד שנים, והשוב שקיבוץ זה לא ייכלם ולא יתבולל.

אם יש רוח חדשה בקרמלין צריכים לנצל זאת, כדי להחזיר ליהודים את זקיפות הקומה שנאבדה ונגזלה מהם על ידי אותם משטרים עריצים שעתה העמדו לעמוד הקלון. יש להציל את יהודי ברית המועצות, אם אי אפשר להוציא משם את כל היהודים, או שאינם רוצים לצאת, צריך להבטיח להם חיים יהודיים מלאים.

ועדת הבוררים תבקר בטאבה לבדוק התביעות

ג'נבה — ועדת הבוררים הבינלאומית של טאבה עומדת לבקר במובלעת במחצית פברואר, כדי לבחון במקום את מהותן של התביעות הישראליות והמצריות — כך נמסר ממקור מוסמך בג'נבה.

ועדת הבוררים בת חמשת החברים, שהוקמה בדצמבר אשתקד, תבוא ככל הנראה לטאבה ב־15 בפברואר וב־16 בו — על כך הוחלט בישיבה מאחורי דלתיים סגורות ביום ב'.

בישיבה זו גם הסכימה הוועדה לקבל תצהיר — שבכתב שלישי מן הצדדים היריבים ב־1 בפברואר.

לאחר הביקור בטאבה במחצית פברואר יפתחו ישראל ומצרים בטיעונים שבע"פ בפני ועדת הבוררים ב־29 בפברואר. הוועדה תמשיך לשמוע את הטיעונים בחודש מארס, והיא אמורה לקבל את החלטתה הסופית זמן קצר לאחר סיום טיעונים אלה.

מצד אחד הסכימו שני הצדדים בינהם להקים "לשכת פיוס", אשר תחפש פתרון של פשרה לפני ה־1 בפברואר. בכך הוארך הסכם קודם, שהעניק ל"לשכת הפיוס" תקופת זמן של ששים יום בלבד. אם אכן תושג בדיונים אלה פשרה שתתקבל על דעתן של ישראל ומצריים, תפוזר ועדת הבוררים. (ע"ר)

משבר בין קפריסין לאש"ף

ניקוסיה — סימני משבר חדש בין ממשלת קפריסין לבין אש"ף נתגלו לאחרונה בשל האשמות ניקוסיה על הגברת הפעילות הפלשתינית המופנית בשטחן האי. העתון "אלקפאח" מוסר כי אש"ף מנסה ליישב את המשבר ההולך ומעמיק בין 2 הצדדים.

שיחות על שחרור בני הערובה האמריקאים בלבנון

קהיר — ל"רוז אליוסף" נודע כי שיחות חשאיות התנהלו לאחרונה בין בכירים אמריקאיים לבין איראנים. השיחות עסקו בהפשרת הפקדונות המוקפאים של איראן בארה"ב בתמורה להתערבות איראן למען שחרור בני הערובה האמריקאים בביירות.

את הצד האיראני ייצג במגעים בנו של יו"ר הנבחרים האיראני האשמי ראפסנג'אני ואת הצד האמריקאי ייצגו מספר בכירים במנגנון הביטחון הלאומי האמריקאי. למפגש האחרון קדמו שתי איגרות שקיבלה לאחרונה ממשלת איראן מידי רייגן. הראשונה עסקה ברצונה של ארה"ב לקבוע יסודות חדשים ליחסי ארה"ב־איראן, והשנייה עסקה בעניין הכספים האיראנים המוקפאים בארה"ב.

האיראנים ביקשו, בשיחות לאפשר לאיראן להצטייד בנשק אמריקאי אולם האמריקאים הסתייגו מבקשה זו.

אלפים בעצרת נעילת החג מטעם צעירי אגודת ישראל בבני־ברק

אלפים רבים מתושבי בני־ברק ואורחים ששהו בעיר בשמחת תורה, השתתפו בעצרת ההמונית של נעילת החג שערכו צעירי אגודת ישראל בבני־ברק במוצאי שמחת תורה.

הכיכר המרכזית בקריית יהבת אהרן והרחובות הסמוכים לה המו בהמון רב של חוגגים, כאשר במרכז הכיכר נבנתה בימה מרכזית ועליה הכבר ורבנים גדולי תורה וראשי יהדות התורה בארץ ובבני־ברק. התזמורת "נתיבות קולות" הנעימה את מהלך התצוגה.

את המעמד פתח בדברים והנחה המזכיר הכללי של צא"י חיים ברילנט שקידם בברכה את אלפי החוגגים ועמד בדבריו על מצבה הקשה של היהדות החרדית בארצנו הק' במערכתה לביצור חומת היהדות וסתימת פרצותיה.

תקופה של "עת לבכות" ו"עת לשחוק" עוברת עלינו — ציין הנואם — מצד אחד צוהלת לתורה ומוסדות תורה מפוארים פורחים שהוא "עת לשחוק" ומצד שני רבבות ילדי ישראל שאינם יודעים את הפסוק שמע ישראל שהוא עת לבכות.

מצד אחד עם מקדשי שביעי ומצד שני פורצי חומת השבת מצד אחד תופעה מרנינה של אלפי תקלאים שומרי שביעית ומצד שני פושעים ופשעים לאומים דורים שקיבוצים בקיום מצות שביעית כהלכתה.

הכה של מרא־דאתרא הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א השמיע בשא נרגש להם התוקות בלימוד התורה ועמד על דברי המדרש: "בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין" גם יצר הרע נברא עפ"י התורה ואפשר להתגבר עליו רק בלימוד תורה. נשים שפטורות מלימוד תורה יכולות להתגבר על יצר הרע רק על ידי עזרתם לבעליהם ללמוד תורה וחינוך ילדיהם לתורה.

הגאון רבי נתן גשטטנר שליט"א — אב"ד קריה אגודת ישראל בבני־ברק ציין במשאו המרגש והחוצב את [illegible] עצרת תורה לכל בשמחת התורה האמיתית זוכים לעצור ולהגן היטב על מאגר המצוות אותם אספנו בחודש תשרי למהלך כל השנה. הנשים הפטורות ממצות עשה שהזמן גרמא כסוכה ולולב חייבות במצוות צניעות שזה יסוד קיום האומה ואל לנו ח"ו לפרוץ גדר צניעות הנשים [illegible] להחמיר לאחרים במהדרין בעניין זה [illegible].

את דבר הישיבה [illegible] לשבה זו נשא בבשא ברכה רבה הרב [illegible] הרב שלמה [illegible] [illegible] באלפי [illegible] [illegible] [illegible] אמיתית זו [illegible] [illegible] שמחה [illegible] לאבותיהם שבשמים.

אם הציבור [illegible] לאלפים [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

נישים בפשיטת הרגל שלהם הלבבות פתוחים ואם נגע אנו היהדות החרדית להתלכד ולהרבות להם שמחה של תורה אמיתית הרי שאין ספק שהמאוד יחזרו למוטב.

נפגם אצלנו "השמחה לאינך ושמחן לעיך" — עיקר יהושלים — נתנה למערכה לבכות שבת קדשנו, "ארצך" מתחנכים הבוכה ילדים ללא שמע ישראל. הנאם הביע תקוה שבשלום וליכוד יהיה התודה נגיע להחזרת עטרה ליושנה.

את ברכת עירית בני־ברק הביא בפני קהל החוגגים ראש העיריה הרב משה אירנשטיין שהביע תקוה שסוכת שלום — שלום הפ־

(המשך בעמוד ג')

בריה"מ מוכנה לחשוף ממדי הנשק הכימי שלה - אם תעשה כן ארה"ב

מוסקבה — דובר במשרד החוץ הסובייטי הכריז כי בריה"מ מוכנה לגלות את ממדי מאגרי הנשק הכימי שלה, אם יעשו כן ארה"ב ומדינות אחרות שברשותן נשק כזה.

גנאדי גראסימוב, ראש מחלקת ההסברה של משרד החוץ הסובייטי, אמר במסיבת עיתונאים כי יתכן שהצהרה [illegible] על מאגרי הנשק הכימי לפני החתימה על אמנה בינלאומית שתאסור נשק כימי.

הצהרתו היתה תגובה בעמדה הסובייטית בנושא זה. משקיפים אמרו כי היא עשויה לסלק אחד המכשולים העיקריים בדרך להשגת הסכם על אמנה. בעיית פיקוח הנשק הנערכת עתה בג'נוה.

עד עכשיו הכחישה בריה"מ, כי תהיה מוכנה לגלות כמה נשק כימי נמצא ברשותה, רק 30 יום לאחר שהאמנה תיכנס לתוקפה.

לפי אומדנים מערביים, נמצא ברשות בריה"מ מאגר הנשק הכימי הגדול והמודרני ביותר בעולם, והוא נע בין 200 אלף טונות. לפי אומדנים אמריקאיים מסויימים, כמות הנשק הכימי שבידי בריה"מ גבוהה עוד יותר.

ארה"ב הודיעה כי המאגר שלה קטן הרבה יותר, אך עד כה סירבה למסור מספרים כלשהם. (ע"ר)

מזכ"ל האו"ם קיבל הנחיות חדשות להחשת הפסקת האש במפרץ הפרסי

מטה האו"ם — מזכ"ל האו"ם, חביר פרז דה קויאר קיבל מהמעצמות הגדולות הנחיות חדשות להחשת צעדים, הנחיות שיובילו להפסקת אש במלחמת המפרץ הפרסי.

עקב זאת יצא המזכ"ל לאיראן ולעיראק עד סוף חודש זה, להשיג להתכונת בפעולת קביעת הפסקת אש — על כך הודיע פרז דה קויאר ביום ה'.

בשיחה עם עיתונאים במטה האו"ם אמר פרז דה קויאר, כי בין היתר ידון עם הצדדים הלוחמים בתנאים לעריכת חקירה בדבר אחריותם של הצדדים לפרוץ המלחמה. כזכור מטילות טהרן ובאגדד זו על זו את האשמה לפרוץ המלחמה.

לאחר שניהל בחודש שעבר שיחות בטהרן ובבאגדד הודיע מזכ"ל האו"ם למועצת הבטחון כי איראן מוכנה להסכים ל"הפסקה בלתי מוצהרת של פעולות האיבה" רק לאחר שתוקם ועדת חקירה שתקבע את הצד האחראי לפרוץ המלחמה. ואילו עירק מצידה עומדת על כך שיש להכריז הפסקת אש ללא כל תנאי מוקדם.

טהרן, מצידה, תהיה מוכנה להכריז באורח רישמי על הפסקת אש, רק לאחר שועדת החקירה תפרסם את ממצאיה.

כאז ועד עתה לא נוקטו צעדים ממשיים נוספים במאמצי השלום של האו"ם לגבי המפרץ הפרסי — לבד משיחות פרטיות מהמשך כה, בין חמש המדינות שהן חברות קבועות במועצת הבטחון. ההנחיות החדשות שניתנו לפרז דה קויאר הן תוצאת השיחות הללו. המדובר הוא בארה"ב, בבריה"מ, בצרפת, בבריטניה ובסין.

הנחיותיה החדשות של מועצת הבטחון הועברו לידי המזכ"ל ביום ה'. אולם חברות המועצה החליטו ביניהן שלא לגלות את תוכן ההחלטות.

גם פרז דה קויאר, מצידו, אמר לעיתונאים כי גם אותו מחייבת הסודיות שהוכרזה על ידי המועצה. עם זאת הבהיר כי הוא עומד להדגיש בפני הצדדים הלוחמים את "תחושת הדחיפות" הרווחת במועצת הבטחון.

ביום ה' נפגש פרז דה קויאר בנפרד עם שגריר עירק ועם שגריר איראן באו"ם, זמן קצר לאחר שמועצת הבטחון העבירה לידיו את הנחיותיה החדשות.

עוד אמר המזכ"ל כי תוך זמן קצר יגיש לשני השגרירים "תוכנית מסגרת מפורטת".

נורווגיה תבקש לבדוק 20 טון של מים כבדים

אוסלו — ממשלת נורווגיה הודיעה, כי היא תבקש לבדוק מה קרה ל־20 טונות של מים כבדים שנמכרו לישראל לפני 30 שנים על מנת לקבוע אם נעשה שימוש בחומר הזה לייצור נשק גרעיני.

דובר משרד החוץ באוסלו אמר לכתב רויטר, כי נורווגיה רוצה לדעת כיצד נעשה שימוש במים האלה לאחר שישראל דחתה בקשה קודמת של נורווגיה לאפשר לנציגי הסוכנות האטומית הבינלאומית בוינה לבדוק את המים הכבדים.

"עכשיו אנו נבקש לראות בעצמנו מה קרה למים האלה", הוא אמר.

ישראל נמנעה עד כה מלאשר או להכחיש החזקתם של כלי נשק גרעיניים.

לנורווגיה יש הזכות לבדוק את המים הכבדים בתנאי להסכם מכירה חשאי ב־1959 לפיו נמכרו המים הכבדים לישראל לצורך "מטרות שלום בלבד".

מקורות ממשלתיים באוסלו אמרו, כי הממשלה תראה כהפרת תנאי החוזה אם ישראל תסרב לאפשר בדיקה המים הכבדים ותבקש את החזרתם.

חשדות שנעשה שימוש שלא לפי ההסכם במים הכבדים עלו לאחר גילויו של מרדכי ואנונו בעתון "סנדיי טיימס" בלונדון בשנה שעברה, כי ישראל מייצרת פצצות גרעיניות מזה 20 שנים.

צירי פרלמנט ואנשי מחקר מדעי בנורווגיה אמרו, כי משמעות הגילוי הזה הוא כי ישראל השתמשה במים הכבדים שסופקו על ידי נורווגיה לייצור נשק גרעיני והם דרשו כי אוסלו תבדוק זאת.

ואנונו עומד למשפט בישראל באשמת בגידה וריגול.

"אם ישראל תחליט עכשיו לאפשר לסוכנות האטום הבינלאומית לבדוק את המים הכבדים נהיה מוכנים לכך", אמר הדובר באוסלו.

ישראל הודיעה כבר קודם לכן כי קשה לבדוק מה נעשה עם המים הכבדים של נורווגיה משום שערבבו אותם עם משלוחים אחרים של החומר הזה. (רויטר עתי"ם)

פאקיסטן דוחה האשמות "אמנסטי"

איסלאמאבאד, שר הפנים של פאקיסטן, נאסים אחמד אחיר הגדיר כ"מופרכת לחלוטין" האשמה של ארגון "אמנסטי אינטרנשיונל" בדבר מאסרים פוליטיים המוניים בפאקיסטאן.

הארגון לזכויות האדם האשים בדו"ח השנתי שלו, את שלטונות פאקיסטאן במאסרים המוניים של מתנגדיהם הפוליטיים.

ממשלת פאקיסטאן טענה עוד בעבר כי אין בארצה אסירים פוליטיים. אולם אנשי האופוזיציה, חוזרים וטוענים כי במדינה נמצאים כמה מאות של אסירים פוליטיים, היושבים תקופות ארוכות בבתי הכלא.(ע"ר)

רבין פנה לנכבדים ביו"ש לפעול להפסקת הטרור

"אני פונה אליכם ראשי הציבור בעזה, יהודה ושומרון, לפעול להפסקת פעילות הטרור ולקידום השלום בין ישראל לפלשתינאים", כך אמר שר הבטחון יצחק רבין בפגישה עם שורת נכבדים מיהודה, שומרון ועזה, שהתקיימה בירושלים. בפגישה נכחו למעלה מ־100 נכבדים, בהם ראשי עיריות, מנהלי בתי חולים ומחנכים.

שר הבטחון אמר בדבריו, כי בשנים האחרונות "ההחלט בהדרגה תהליך של העברת הניהול המנהלי לידי תושבים מקומיים. שיפרנו את מערכת החינוך העלנו את רמת החיים המקומית". שר הבטחון הוסיף ואמר, כי ממשלת ישראל אינה מתנגדת שכספים מירדן ומכל ארץ ערבית אחרת יופנו לפיתוח מוסדות הפליטים, לשיפור תנאי החיים בהם. בשיחותיו עם ראשי מדינות באירופה, סיפר מר רבין, כי הוא מציע להם שבמקום לדבר על מצוקותיהם של תושבי יו"ש, ירימו כספים לפיתוח האזור.

בהתייחסו לשיחות השלום אמר, כי כל שר בממשלה יהיה מוכן לשבת לשולחן הדיונים, עם מנהיגים שאינם משתייכים או מזדהים עם אירגון אש"ף, זאת על מנת לקדם את השלום. רבין הוסיף ואמר כי הוא רואה 2 דרכים אפשריות לפיתרון הבעיה הפלשתינאית. דרך אחת, אם תקום הנהגה מקומית חזקה שתוכל לייצג את תושבי השטחים, ממשלת ישראל תשמח לשבת איתה על שולחן הדיונים.

האפשרות השניה לדבריו של רבין, היא אם ירדן ונציגים פלשתינאים יבואו בצוותא לשולחן הדיונים. עם זאת, הוסיף מר רבין, כי הוא מבין את המנהיגות המקומית שללא תמיכה מארצות ערב, אינה יכולה לנהל שיחות. "אני מצטער אבל אני מבין", אמר שר הבטחון. (עתי"ם)

עיתוני סוריה מותחים ביקורת על סיורו המזרח תיכוני של שולץ

דמשק — עיתוני סוריה כתבו כי הסיור שמבצע כעת שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ במזרח התיכון נועד להכשיר את הקרקע ל"תוקפנות חדשה" נגד השלום הערבי.

ביטאון ממשלת סוריה "תישרין" כותב כי ארה"ב רוצה לנצל את חילוקי הדעות בין הערבים ואת המצב במפרץ, כדי לפתוח בפעולת תוקפנות".

לדברי העיתון יאפשר הסיור לשולץ שיבקר בישראל, במצרים ובירדן, להחליט "אם תהיה זאת ארה"ב שתתקוף ישירות את מדינות ערב המתנגדות להסכמי קמפ דיוויד או שתהיה זו ישראל, שתהנה מגיבוי מדיני וצבאי של הכוחות האמריקאיים המתפרסים במפרץ. (ע"צ)

וושינגטון קוראת לפעול להפסקת המהומות בשטחים

וושינגטון — ארה"ב ציינה כי מעשי האלימות שאירעו באחרונה ביהודה ושומרון ובחבל עזה אינם מוצדקים וקראה לישראל ולפלשתינאים לנהוג ריסון מירבי.

"חיוני הדבר שהן הישראלים — האחראים לשמירת הסדר בשטחים הכבושים — והן הפלשתינאים, ינהגו בהתרסנות מירבית, כדי לשים קץ לגל חדש זה של אלימות, שאין להצדיקו בשום נימוק שהוא", אמר דובר הסטייט דיפרטמנט, צ'ארלס ראדמן.

הוא הוסיף כי ארה"ב "מודאגת מן השימוש בכוח קטלני", שגרם בין היתר ב־12 באוקטובר להריגת אשה פלשתינאית ברמאללה.

"בו בזמן אנו מגנים במילים חריפות ביותר את ההתקפה, שגרמה למותו של אזרח ישראלי בירושלים בסוף השבוע", אמר הדובר בשיחה עם עתונאים.

הוא הדגיש כי "תקריות אלה מוכיחות פעם נוספת את הצורך להתקדמות לקראת התפייסות ושלום באיזור".

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, נפגש ביום ג' במשרד החוץ בוושינגטון עם אליאס פראג'י ראש עירית בית לחם. דובר הסטייט דיפרטמנט ציין כי פגישה זו שימשה "הזדמנות לחילופי דעות על מכלול של נושאים, כפי שקרה הדבר בעבר". (ע"ר)

הקרן לחקר חי קהילה עפ"י ההלכה

ע"ש דר' עזריאל [illegible] סרצבך ז"ל

מודיעה על חלוקת פרסים לעבודות הבאות:

1. מזכירות הישוב והלכותיה (הרב נ. טיילור).
2. עונש המאסר בישראל (עו"ד ל"י קמינר).
3. היחיד נגד הרבים (הרב א. שנקולבסקי).
4. עבודת המשטרה בשבת (הרב א. לוינזון, הרב י. קליין).

הקרן תוציא לאור בע"ה עבודות אלו בצרוף עבודות נוספות שנמצאו ראויות לכך.

שילה, ד.נ. אפרים 44807

קרן אברהם הברך

כתר תורה תשמ"ח

נזר הוראה תשמ"ח

תנו כבוד לתורה ולומדיה

בסייעתא דשמיא הננו שמחים להודיע על שמות הזוכים בפרסי

"כתר תורה" — "נזר הוראה" תשמ"ח

שנבחרו עפ"י המלצת והכרעת גדולי תורה והוראה

הי"ה האברכים הדגולים חו"ב מהאריות שבחבורה ומטובי הלומדים השתולים בבית ד', המצויינים והיקרים ומעוטרים בכל מדה נכונה, עדיי"ב לגאון ולתפארת

הני תרי צנתרי דדהבא

הרה"ג רבי חיים אקרמן שליט"א

תלמיד ישיבת גרודנא־אשדוד, כולל "בית ראובן" ירושלים וכעת בישיבת "היכל התורה" פרשבורג־ירושלים

זכה בפרס "כתר תורה" תשמ"ח

הרה"ג רבי מאיר סירוטה שליט"א

תלמיד ישיבת "עץ חיים" ירושלים וישיבת "אהל יעקב" — בני־ברק וכעת בכולל "ישועות יוסף" ירושלים

זכה בפרס "נזר הוראה" תשמ"ח

יהא רעווא מן שמיא שחפץ ד' בידם יצליח ויזכו לעלות במעלות בית ד' להפיץ מעינותיהם בתוך עדה ברורה ולהרביץ תורה ויראה בתוך אמוני עם סגולה לקדש שם שמים להגדיל תורה ולהאדירה עד ־ נזכה לבנין בית הבחירה בב"א

הנהלת הקרן

פרס שנתי

מיום ליום

★ מאבק שעורנו בעיצומו

בואה של גב' אידל נודל לארץ, מסמל סיומו של מאבק עז ותמריץ של אשה, שלא נרתעה מכל אימי המשטר הסובייטי, בשהיתה מוכנה לכל סבל שלא יהיה ובלבד להגשים את רצונה, לעזוב את בריה"מ ולעלות לישראל, כדי לחזות בה ביחד עם בני משפחתה.

עם שתחזרה הגיעה לארץ, קשה עוד יותר לתפוס ולהבין למה דווקא במקרה שלה התעקשו כל כך השלטונות הסובייטיים, כאשר 17 שנה סירבו להיענות לבקשתה להעניק לה היתר־יציאה ולדרוך אותה בצרה הקשה ביותר, בהעמדתה למשפט, בגזירת שנות־מאסר קשים עליה, הגלייתה למקומות רחוקים ועוד ועוד. בריה"מ לא יצאה נשכרת מכך, שהרי ההתעמרות באשה זו הוציאה לה מוניטין רעים ברעת־הקהל בעולם, ואת כאשר היא מעוניינת בהיפך מזה. נראה שלעולם לא ניתן יהיה להבין את המניעים הללו, כאשר מדובר באשה שאינה יכולה לאיים עליה בעמידתה...

בהגיעה לארץ, נערכה לה קבלת־פנים ממלכתית שחרגה מכל מה שנעשה עד כה לגבי כל מי שהגיע מרוסיה לארץ. מסתבר כי העובדה שהיא הוותיקה מבין דורשי העליה, כאשר מאבקה הממושך זכה לתהודה בינלאומית רחבה, היא שהביאה להחלטה כי בין מקבלי פניה יהיו גם ראש הממשלה וממלא מקומו, ועוד סוללה של נכבדים. אין ספק שכל הציבור שמח באושרה האישי של הגב' נודל שזכתה להגשמת משאלתה הגדולה, אלא שאין לטעות ולראות בכך את קץ סבלות יהודי רוסיה. אדרבא, דומה שכל המאבק למענם עוד ועוד לפנינו, במיוחד בתביעה לאפשר להם חיים יהודיים מלאים.

★ האם "נסגר המעגל"?...

מארגני הצרמוניה ברחבת הכותל המערבי באחד מימי חול המועד סוכות, שאותה כינו "הקהל", לא נרתעו מן הביקורת החריפה שמתחו נגדם גדולי התורה וההלכה, והם גם טרחו על ארגון הסעה המונית מכל רחבי הארץ, כדי להוכיח בכך את תוקפם וגבורתם, בלא לחוש שבדבר זה עצמו, להתעלם מדעת גאונים ופוסקים, הם עושים בדיוק ההיפך ממה שמשתמע מכל המושג של "הקהל"...

אבל בודאי שלא רק בכך, אלא בעיקרו של דבר בשל העמדת ראשי ומנהיגי מדינה חילונית במרכז המעמד. וזה כולל אפילו את נשיא ביהמ"ש העליון, מוסד שיפוטי המהווה הביטוי הבולט ביותר לסתירה המשוועת שבין תורה ומדינה, סתירה העומדת ביסוד כל הרעיון של "מדינת חוק". וזאת לא רק בגדר של תיאוריה בעלמא, אלא במציאות יומיומית שמערכת המשפט, במיוחד ביהמ"ש העליון, טורחת כל שני וחמישי להוכיח זאת. רק לפני זמן לא רב בוטא הדבר בצורה הבוטה ביותר ע"י בימ"ש זה, בהכריזו ברורות כי החוק במדינה הוא תמיד מעל לתורה ולהלכה.

הנה, במאמר ארוך שקראנו ב"הצופה" בערב חג הסוכות, מצאנו כל מיני דברי התחכמות כדי להוכיח עד כמה נשתכר כולנו ממעמד ה"הקהל", ולא עוד, אלא שדוקא טוב וחשוב שנשיא ביהמ"ש העליון יהיה אחד מאלה שישותתף ויחזיק ספר־תורה ביד, כי המעשה יהיה מעין "סגירת מעגל ביחסי דתיים־חילוניים", כלומר שבכך יוכרע כל המאבק של החילוניים הקוראים תגר נגד ריבונות התורה. ובכך, כבר עברו כמעט שבועיים מאז "סגירת המעגל" המצופה הזו, ועדנו מצפים!...

★ הדממה המתוקה

העם היושב בציון זכה במתנה יקרת־ערך ממקור בלתי צפוי לגמרי, מעובדי רשות השידור. כאשר מאז ערב חג הסוכות הם הוכנסו לדממה מלאה וממושכת, הם נאבקים על תנאי שכרם, אבל הציבור כבר בא על שכרו בעצם העובדה של הדממה המלאה, וזאת במיוחד בכל שבוע חג הסוכות, דבר שתורם כל כך לשלוה ולרגיעה בכל החזיות במדינה, ללא יוצא מהכלל...

באין שידורי חדשות, במיוחד לא בתכיפות הנוראה של מהדורה לכל שעה בתוספת כל מיני יומנים ו"יומני־ביניים", אין מריבות ויכוחים, הפוליטיקאים נאלצים לשבות מאתם, מפני שבאין שופר שישמיע — אין כל תכלית ותועלת במריבה, ולכן אינו שומעים דבר על עדה בינלאומית, על התקפה חדשה של שמיר נגד פרס או של פרס נגד שמיר; לא שומעים שרים מגדפים, אין גם ידיעות על "ברק בעיניים" של אחד השרים, וח"כ יוסי שריד נאלץ לבלום את פיו ואין שומעים 3 פעמים ביום את הערות חכמתו הצרופה...

ואל נסתיר: במיוחד טוב דבר זה לציבור הדתי והחרדי, מפני שבהעדר שידורים, ב"ה לא נשמעים, לא מקניטים, לא מסיתים ולא משסים. גם כאלה שמבלים את הציבור החרדי כדי להלל "בשמר" מהומות — נאלצים לשבות, כי באין שידורים אין טעם לעמול. בקיצור: דממה מתוקה ומענגת, והיתה יכולה להיות בכך רגיעה מושלמת, אלמלא הידיעה שזה עלול להסתיים, וכמה חבל!...

★ מה ומי מפריד?

האמת ההיסטורית שאין שום דבר שיכול ללכד יהודים ולאחדם, זולת התורה ושמירת המצוות, מתברר גם מן הכיוון השלילי המצער, וזאת בימים של ויכוחים על רקע של "דת ומדינה" או יחסים בין שומרי מצוות לשאינם כאלה. במיוחד בא הדבר לידי ביטוי קשה בכל אימת ששומעים דברים מפי אנשים הנמנים עם "האינטליגנציה", היינו מלומדים ואינטלקטואלים, שמילאו כרסם ומוחם בתרבות העולם כולו, זולת ידיעה אלמנטרית על הרקע היהודי שלהם.

אומר פרופסור אחד, דן הורוביץ שמו: "המכנה המשותף שלי עם ערבי משכיל מהגרה הוא גדול מזה שיש לי עם חרד ממאה־שערים", ויש באמירה זו כל מה שאפשר לחפש ולתלות בקלקלת החינוך מיסודות ומורשת האומה. דן הורוביץ הוא כבר בשנות השישים, הוא בנו של דוד הורוביץ, מי שהיה הנגיד הראשון של בנק ישראל ומקבוצת ההנהגה הראשונה של המדינה. קשה להניח שהורוביץ האב יכול היה לנסח משפט כה קשה, שהוא חש יותר קירבה לערבי מאשר ליהודי, אבל די רק במרחק של דור אחד כדי ליצור ריחוק כה נורא, הפרדה כה מרחיקה לכת בין יהודי ליהודי.

אין לנו שום ספק, כי למרות כל השוני בין שומרי מצוות לשאינם כאלה, לא ימצא יהודי שומר תורה שיתבטא כך כלפי חילוני, ויהיה הגרוע ביותר. הוא תמיד ירגיש כלפיו את שותפות המוצא היהודי, הוא ימשיך לראות בו אח, ולו אח שהחמיץ, אבל לא ירחק ממנו אפילו ממי שאינו מזרע ישראל. הנה כי כן, עד כמה החילוניות יוצרת פירוד וניכור בין אחים.

★ נסיון להבנה

בסוכתו של ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא הסבה באחד מלילות חוה"מ חבורה מיוחדת: מצד אחד רבנים ואנשי־תורה חשובים מכל רחבי הארץ, ומצד שני — קבוצה של עיתונאים ממספר ניכר של כלי־תקשורת, כאשר המטרה היא למצוא דרך להבנה, לפחות מינימלית, על רקע התיאור המעוות של דת ודתיים בכלי־התקשורת.

היוזמה להתכנסות זו באה מצד ועדה מיוחדת במסגרת אגודת העתונאים בתל־אביב, וככל הנראה הרקע לכך הוא הסקר שהיה לאחרונה והצביע על רמה נמוכה ביותר של אימון שהציבור רוחש לכלי־התקשורת. פגישה מעין זה היא במסגרת סדרת פגישות עם עוד גורמים, במגמה למצוא דרך לשפר יחסים ולהגביר אימון. במפגש זה עם הרבנים, שמעו העתונאים דברים קשים ביותר על עיוותי הדתיים, על בורות נוראה בתיאורם של דברים, על סילופים מכוונים, פגיעות קשות ביסודות של אמונה ותורה, כמו גם התיאור המפלצתי של יהודים שומרי תורה.

העתונאים שהשיבו, הכחישו לאורך כל הדרך כי זוהי מגמה מכוונת ותלו הכל בהעדר קשרים מתאימים בין גורמים חרדיים לעתונות. במסגרת צרה זו, אין מקום להיכנס לבירור ולהוכיח שההיפך הוא הנכון. מעניין רק יהיה, אם בתוצאה מכך שהוחלט על הקמת ועדה משותפת בין שני הגורמים, יחול איזה שהוא שינוי, שהרי בכך ייבחנו באומרם שאין זה ענין מגמתי ומכוון.

★ שאלה טובה...

בשבועון של צה"ל "במחנה" מצאנו שאלה טובה ושל טעם, של אחד הכותבים, על רקע "מלחמת השבת בירושלים", בנסיונותיהם של חילונים קיצוניים לכפות עליה פתיחה של בתי־קולנוע בשבתות, כאשר ה"דגל" שלהם הוא להיות "כמו תל־אביב". הכותב, עלי מוהר, אמנם דואג מראש להבטיח את עצמו, ועל כן הוא מביע דעתו שבעקרון הוא תומך בדרישות החילונים בירושלים, אבל מיד הוא מציג להם את שאלתו המענינת:

"אם אכן מתקנאים הם עד כדי כך בתל־אביב, האם באמת הבליה השונים והעמדת פניה הניו־יורקית קוסמת להם כל כך? כי באמת, הרי גם היא כבר היתה לזרא. תל־אביב זאת... הזוהי משאת־לבבם? המולת הרחובות הגסה של ליל־שבת תל־אביב עדיפה בעיניכם על פני אחוזתה היהודית של ירושלים, על פני השלווה הרצינית, הבוגרת הנסוכה עליה? חישבו היטב בטרם תחליטו"...

השאלה, על הפרטים שהיא מכילה, מלמדת עד היכן הגיעו פניה המכוערות של תל־אביב בלילות־שבת, עד כמה הרחיקו לכת בדרך להשוותה להמולה לבנטינית. עם כל ההבלים והד־תעבה, האמת היא, כי מלבד מתי־מספר קיצוניים אנטי־דתיים, שבהם גם ראש העיריה מר קולק תומך, אין בירושלים מי שמעונין להפוך ל"חיקוי תל־אביבי", על כל העלוב והמגונה שבה.

هكذا من الأصل

שטפונות ומפולות סחף על כבישים בירושלים

[illegible]

הגשמים יימשכו

[illegible]

נדחתה בקשת עיכוב הליכים נגד רופא שהוציא כליות נפטר

בעקבות פנית הועדה הציבורית להגנת כבוד האדם

— מאת כתבנו —

[illegible]

קופ"ח תחויב לחולים מחיר קניית תרופות בשביתה

[illegible]

ארה"ב מתנגדת לביטול

[illegible]

מזכיר המדינה האמריקאי הגיע לישראל

[illegible]

מעמד מרהיב

המשך מעמוד ראשון

[illegible]

מטען מאולתר הושלך אל סוהרים באיילון

[illegible]

משמרת

המשך מעמוד ראשון

[illegible]

37 נהרגו בהתרסק מטוס בהרי צפון איטליה

[illegible]

חודש המעצר על דהיישה בעקבות יידוי אבנים

נמשך אי השקט ביו"ש

[illegible]

נמחץ למוות בהדרדרות מכוניתו

[illegible]

ועד הישיבות בארץ ישראל

מיצר עמוקות, בשברו המחריד של ידידו הדגול, הגאון הגדול, רב פעלים לתורה

מוהר"ר **פנחס מנחם אלתר** שליט"א

ראש ישיבת שפת אמת

והבר הועד הפועל שלנו

על פטירת בנו שהיה עטור בכל מידה נכונה, קנקן חדש מלא ישן, מרביץ תורה לעדרים

בנגע קודש מחצבתו

הרב **יהודה אריה** זצ"ל

הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם ירפא את שברו ובנחמת ציון וירושלים ינוחם

מוסדות ויז'ניץ בארה"ק

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כוס תנחומים

הנך השתתפות צביקה באבלם הכבד והבצערו. הננו כשגרים בזה את תנחומינו הנאמנים לכ"ק הגאון האדיר פאר היחס כקים עולה של תורה

כש"ת רבי **פנחס מנחם אלתר** שליט"א

ראש ישיבת שפת אמת וחבר מועצת גדולי התורה

וכל המשפחה הכבודה שיחיו

על הלקח כהם הבן היקר ההפולג שובה בשבת זיוו הקצרים להעמיד תלמידים הרבה לתורה ויראה. חתם ימי כהוה

רבי **יהודה אריה** זצ"ל

חתן הגאון החסיד המפורסם מרביץ תורה ויראה

כש"ת ר' **מנשה קליין** שליט"א

גאב"ד ור"מ ק"ק "בית שערים" אונגואר

הרופא לשבורי לב ירפא הכבו ליבם ולא יספו עוד שום צער בגבולם ואך טוב וחסד, ששון ושמחה ישבע במכתב

הסתדרות צעירי אגודת ישראל

הנוער האגודתי בא"י

ההנהלה הארצית

בס"ד

במלאות שנתיים לפטירת חברנו היקר והחשוב האי גברא רבא, ממניהי היסודות כתי ומקימי התנועה, מוסדותיה ומפעליה

שלהוא דרבנן ומראשי יהדות התורה בארצנו הקדושה

ר' **שמעון סירוקה** ז"ל

חבר נשיאות התנועה

תערך ביום ראשון כ"ה תשרי תשמ"ח בשעה 4.00 אחה"צ בבית החיים "שומרי שבת" זכרון מאיר, בני ברק

עליה לקברו

תחבורה לבית החיים תצא בשעה 3.45 מבית הכנסת "תפארת שמעון" רחוב ר' עקיבא 79 ותעבור דרך בית הכנסת צא"י "דברי שיר" רחוב ר' עקיבא מול רח' חזון איש

מוקירי זכרו, חברים ואוהדים מוזמנים

דרוש מדריך בפנימיה

לישיבה קטנה בירושלים

טל: 02-633505

מכבסה 02-815251

רח' הישיבה 12

רח' דברי חיים 20 ע"י מכולת ולס

ניקוי יבש בשיג ושרות מעולים

מקבלים סדינים וכביסה במשקל

* * *

כמו"כ אפשר להשיג כל סוגי הגרבים לכל המשפחה

כולל אברכים מצוינים בבני ברק

מתקבלים אברכים צעירים מובחרים ללפנה"צ

לפנות 03-5790036

היום, יום א' יתקיים אי"ה שיעור ע"י

הרה"ג רבי **משה שאול קליין** שליט"א

מו"ץ בבית הוראה של הגר"ש וואזנר שליט"א

בקיצור הלכות ריבית הלכה למעשה

בביהמ"ד דחסידי בובוב רח' חגי ירושלים.

בשעה 8.30

ביהמ"ד ביאלא **"משכן יחיאל"** רמת אהרן ב"ב

כוס תנחומים

למכובדנו ויקירנו הנעלה מגבאי בית המדרש וממיסדיו

הרב **יואל הלוי שינפלד** הי"ו

בהלקח ממנו אביו הרה"ח ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

במלאות שלוש שנים

לפטירתה של האשה החשובה

מרת **טויבה ווייס** ע"ה (לבית לעזער)

אשת הרב **יוסף ווייס** שליט"א יבלחט"א

מאנטוורפן — בלגיה

נעלה לקברה בהר הזיתים היום, יום א' לפנה"צ

תחבורה: מכוורצקין 53 ירושלים בשעה 10 בדיוק

דרך התחנות במאה שערים

המשפחה

בית המדרש תפארת יהושע

הרצל 44 בני ברק

ישיבת ערב למצויינים

הודעה חשובה

לילדי התתי"ם שנרשמו לישיבת הערב

הרינו להודיעכם כי

הלימודים יתחילו

בס"ד ביום ראשון ב' מר-חשון בשעה 6.30 בערב

נא להצטייד במסכת הנלמדת בת"ת

בברכת התורה **ההנהלה**

כ"ב התקיים הרשמה נוספת ביום ג' כ"ז תשרי

בין השעות 6 — 7 בערב בביהמ"ד

אולמי "חדוה"

ירושלים

רח' יחזקאל 38

מס' הטלפון הוחלף זמנית ומספרנו

02-383051

קרן מילגות וסיוע לקידום מפעלי חינוך וחסד

בחסות ארגון (פ.ה.) פניות הציבור — ירושלים

בברכת "ברוך הבא"

ובברכת "חזק ואמץ"

מקדמים אנו את פני ידידנו הדגול עושה ומעשה למען מפעלנו בפרט ולמען כל ארגוני החסד באה"ק בכלל בסבר פנים יפות ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

הרב **אלימלך ניימאן** שליט"א

יועץ לנשיא מועצת ניו-יורק

ומנהל ה"קונסול" בבורופארק

יהי רצון שההצלחה תאיר דרכו ויזכה להרבות פעלים למען היהדות החרדית ולמען מוסדות התורה בארה"ק

בברכה

ההנהלה **היו"ר**

כולל אברכים "זכותא דמשה"

אשדוד — ירושלים

מגמה עיונית ★ מילגות לאברכים מצטיינים ★ מכון תורני

ברכה לראש משביר

בברכת **"ברוך הבא"** מקדמים אנו את פני ידידנו הדגול איש האשכולות רב המעש לתורה וחסד מייסד ופטרון הכוללים מוקיר רבנן טוב לב ומקדש שם שמים בעולם

הרה"ח הרב **אלימלך ניימאן** שליט"א

מנכ"ל הקונסול בבורו פארק ויועץ מיוחד לנשיא מועצת ניו-יורק

לרגל ביקורו בארצנו הקדושה

יהי בואו לברכה למען היהדות החרדית ולמען מוסדות התורה והחסד בארצנו וכל אשר יפן יצליח

מברכים

אברכי הכוללים ראשי הכוללים

ההנהלה

מורכז — 381406

המוסדות המאוחדים של חסידי גור בארץ ישראל

הודעה לבחורים

תלמידי הישיבות הגדולות

הזמן הבעל"ט יפתח בעז"ה **בישיבות הגדולות**

ביום שלישי כ"ז תשרי

ישיבת שפת אמת ירושלים	בשעה 10.00
ישיבת בית ישראל אשדוד	בשעה 10.00
ישיבת חידושי הרי"ם ת"א	בשעה 3.00
ישיבת חסידי גור חיפה	בשעה 3.30

בברכת הצלחה

ההנהלה הרוחנית

ישיבת "שפתי צדיק"

קריה חסידית — חצור הגלילית

הרינו להודיע בזה לתלמידי ישיבתנו הק' כי

הלימודים יתחילו

אי"ה ביום שלישי כ"ז תשרי

התחבורה מבני ברק תצא בשעה 3.00 אחה"צ

מרח' אור החיים

בית מדרש להלכה בהתישבות

המשרד: רח' יהוסף בן מתתיהו 19 ירושלים

טל. 02-585156, 381579

הננו מתכבדים להזמין את הציבור להשתתף

ביום לימוד

בהלכות המעשיות של מוצאי שנת השבע

שיתקיים אי"ה **ביום ג'** כ"ז תשרי תשמ"ח

באולם בית המדרש "דהתמרה" הארי 5 ירושלים ת:

סדר השעורים:

4.00 תפילת מנחה

4.15 הרה"ג ר' ק. כהנא שליט"א ראש בית מדרש — **איסור כלאי זרעים וקיומם**

5.10 הרב רבי ישראל רוזנברג שליט"א חבר בית המדרש הממונה על קרן המעשרות — **קניית שתילים וטיפול בגינות בשמינית**

5.50 הפסקה וכיבוד קל

6.05 הרב ר' יוסף י. אפרתי שליט"א רמ"ם ביהמ"ד ראש המחלקה ההלכתית במכון לחקר החקלאות עפ"י התורה — **דיני שביעית במוצאי שמיטה**

7.00 הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א גאב"ד רמת אהרן וראש כולל חזון איש — **דיני ביעור פירות שביעית**

התחבורה: קוים 9, 17, 22

בברכת התורה **הנהלת בית המדרש**

יום העיון מתקיים בסיוע המכון ללימוד מצוות התלויות בארץ

ב-מרוה לצמא

כל שבוע:

תשובות לשאלות חנוך, השקפה, בריאות והנהגת הבית

3 דוגמאות חינם

ת.ד. 421 ב"ב

טל: 03-789206, 03-797724

02-416410, 02-272478

מוסדות ויז'ניץ בארה"ק

קרית ויז'ניץ בני ברק

ברכת מזל טוב נאמנה שלוחה בזה

מעומקא דליבא למעי"כ ידידנו הנכבד הנה"ח המפואר רודף צדקה וחסד, מוקיר ותומך תורה מעמודי התווך במוסדותינו הק'

כמוהר"ר **שמואל יהודה דסקל** הי"ו

חבר הנהלת מוסדותינו

ומשפחתו הכבודה שיחיו

לרגל אירושי בתם המושלמת תחי'

עב"ג הבה"ח והמצוין מבחורי ישיבתינו הק'

כמר **אלימלך שטרן** נ"י

בן ידידנו הרה"ח כמוהר"ר **דניאל שטרן** הי"ו

פתח תקוה

יהא רעוא שהזיווג יעלה יפה, בורא עולם בקנין השלם זה הבנין, ויזכו לראות אצלם דור ישרים יבורך מתוך הרחבה ונחת וכל טוב

ההנהלה

לת"ת בבני ברק

דרוש מורה

ללימודי חול באידיש

אפשרי גם בעל השכלה

ללא נסיון תנאים טובים

03-702450 03-782729

ושננתם ארגון לשנון וחזרה שע"י מכון להוראה

ירושלים · חוסט

בתי ורשא, רח' ברסלב 3, טלפון 286212 ת.ד. 5665 ירושלים

לבחורי הישיבות הי"ו

הננו להודיע לנבחנים בשלבים מתקדמים ב' ג' ד' והלאה, שהבחינה הבאה תתקיים אי"ה בימים שני שלישי רביעי חמישי פרשת נח, כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט תשרי תשמ"ח באולם השמחות בביהכנ"ס "עזרא הסופר" רחוב הטורים 20 ירושלים, משעה 8 בבוקר עד 2 אחה"צ (הוצאת תיקי בחינה לנבחנים עד שעה 10)

מס' הדפים המינימלי לעשות בבת אחת הוא 100 דף

(ולא כפי שפורסם בתאריך ד' תשרי תשמ"ח)

בברכת התורה

ההנהלה

עיסוק מהנה ורווחי !!!

בברכת יד אומנותית

עשה בעצמך

– הכלים והחומרים

– תיקון דפים בלוקים בספרים עתיקים

– כריכות בד עור וקלף

– נרתיקים וקופסאות.

עם רוב ציורים ויעוץ מעשי ואסטטי

הספר מומלץ חמות ע"י שר החנוך והתרבות

להשיג בהזמנה בלבד - משלוח מיידי.

הזמנה (מספר עותקים מוגבל).

שם

כתובת למשלוח רשום

רצ"ב צ'ק/המחאת דואר ע"ס 77 ש"ח

אריה הכורך, ת.ד. 7582 ירושלים

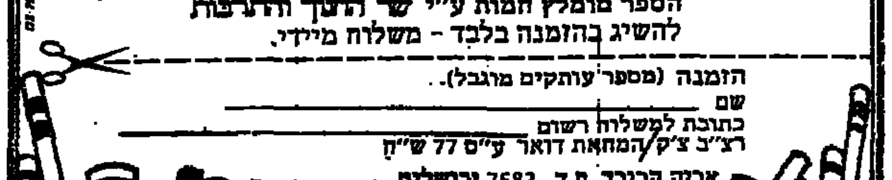

חסדי יחיאל

כהנמן 95 דירה 11 ב"ב

אל תחכו לגשם!!!

מבחר נעלי "גלי" חורפיות

לפתיחת העונה

מבצעים מיוחדים

פתוח מ-5 עד 8 בערב

למוסד חרדי בבני ברק

דרוש מלצר

להכנת וחלוקת ארוחות ערב

9.00-מ 03-776161

בערב 03-771141

"מהיר ירושלים"

מא"ש 83 285104, 285103

השבוע טיולים: עם מדריכים מנוסים

1) סאפרי, כל בו שלום, שיט בירקון היום ב-12.00

2) חברון, קבר רחל, שמואל הנביא, שמעון הצדיק היום ב-1.00

3) מאריך גילה, נסיעה בברכבת עד בית שמש, מיתב בית מאיר היום ב-1.00

4) משרת הנטיפים היום ב-2.00

5) מירון, צפת, טבריה עמוקה, מחר בשעה 8.30

6) רמה הגולן והסביבה מחר

7) סביב ירושלים מסלול מרתק של 3 שעות מחר ב-2.00

8) מצדה עין גדי, יריחו ביום שלישי

שיבוץ יהלומים

וקורס ללימוד המקצוע

טל. 03-5740291

היכונו למבצע

"הכן משפחתך לחורף"

שיחל מחר

בנוסף למחירנו הזולים כתמיד

תינתן הנחה משמעותית נוספת לכל מוצרי החורף

בימים ב.ג.ד. כ"ו. כ"ז. כ"ח תשרי 19.20.21/10 בלבד

לא תינתן אורכה לימים הנ"ל לא תגיעו הפסדתו!

"המרתף" "הלבשה לכל המשפחה"

רח' ר' עקיבא 42 בני ברק

בס"ד

כולל לאברכים צעירים מצוינים

הרינו להודיע לציבור האברכים

כי נותרו מס' מקומות מצומצם

בכולל בהר-נוף לפנה"צ

הסעה סדירה

להתקשר לטל: 02-825945 02-538646